

**zaaknummer 2010-T088 (2)**

**7 januari 2016**

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

**[naam],**

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: klager,

juridisch adviseur: mevrouw mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken,

tegen:

**[naam],**

geboren op [datum] en overleden op [datum],

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde,

tijdens zijn leven lid van de Congregatie Broeders van Liefde.

## **1. De procedure**

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 27 juli 2015.

Op 3 september 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder [naam], provinciale overste van de Congregatie Broeders van Liefde.

Op 3 december 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mevrouw mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken. Voorts werd klager vergezeld van mevrouw [naam].

Broeder [naam] was niet in staat om ter zitting van de Klachtencommissie te verschijnen. Hem is het proces-verbaal van de zitting toegezonden. Vervolgens heeft hij twee weken de tijd gekregen om te reageren op hetgeen ter zitting is besproken.

## 2. De klacht

- 2.1. Klager zat – waarschijnlijk rond 1956-1957 in de eerste klas van de [naam]-school in [plaats]. Aangeklaagde gaf hem daar les. Klager is in die periode een tijd ziek geweest (in zijn herinnering zeker tien weken) waarna hij volgens aangeklaagde een achterstand in de lessen ten behoeve van zijn eerste communie had opgelopen. Daarom moest klager op zaterdag terugkomen naar school. In eerste instantie dus voor de catechese. Later had aangeklaagde bedacht dat er geknutseld moest worden op zaterdag, dus toen moest klager om die reden terugkomen op zaterdag. Aangeklaagde zat steeds aan de blote piemel van klager. Dit was voor klager zeer verwarrend. Immers aangeklaagde was in de ogen van klager de vertegenwoordiger van God.
- 2.2. Klager is door meerdere geestelijken seksueel misbruikt. Het misbruik heeft een forse impact gehad op het leven van klager, zo veel is duidelijk. Klager heeft een heel laag zelfbeeld. Hij heeft enorme concentratieproblemen gehad en daarvoor ook slechte schoolresultaten. Als gevolg daarvan is klager beperkt geweest in zijn beroepskeuze. Klager heeft zich, om te vluchten, gestort in hard werken. Klager kon geen echte relaties aangaan. Zijn intimiteit en kwetsbaarheid zijn geschonden. Klager leeft in enorme eenzaamheid. Klager is opgenomen geweest in een psychiatrisch setting. Hij heeft lange tijd gedacht dat hij zelf schuldig was aan het misbruik.
- 2.3. Klager wil erkenning en genoegdoening. Klager wil aandacht voor het seksueel misbruik in algemene zin.

## 3. De reactie

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

Broeder [naam], provinciale overste van de Congregatie Broeders van Liefde, heeft namens de congregatie een schriftelijke reactie gegeven op de klacht. Daarin wordt – onder meer – het volgende gesteld:

De congregatie heeft in haar (archief)onderzoek geen aanwijzingen gevonden die de klacht van klager kunnen ondersteunen. De congregatie kan dan ook de klacht van klager bevestigen noch ontkennen. Dit betekent niet dat de congregatie geen geloof hecht aan datgene wat klager heeft ervaren. Sterker nog, zijn verhaal heeft de congregatie geraakt.

Uit het klaagschrift blijkt dat klager in zijn latere leven door meerdere geestelijken seksueel is misbruikt. De congregatie begrijpt dan ook dat zijn verleden een stempel heeft gedrukt op zijn persoonlijke levensontwikkeling. De congregatie bewondert de moed van klager om met zijn verhaal naar voren te komen. Het blijft echter onbevredigend dat aangeklaagde niet kan reageren op de klacht van klager.

De congregatie acht misbruik zeer verwerpelijk. Misbruik is in strijd met alles waarvoor de congregatie staat.

Indien aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik jegens klager dan spijt ons dat verschrikkelijk. De congregatie betreurt het dat er destijds geen nazorg was voor kinderen die betrokken waren bij seksueel misbruik en dat er toen weinig bekend was over de impact dat dit misbruik op de ontwikkeling van kinderen had.

#### **4. De beoordeling**

- 4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.
- 4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.
- 4.3. De Klachtencommissie dient vervolgens te beoordelen of zij tot een gegronde verklaring van de klacht kan komen. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat de klacht van een klager wordt gesteund door ander bewijs op grond waarvan het aannemelijk wordt dat een aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik.

De Klachtencommissie stelt vast dat zich bij de stukken twee gegronde verklaarde klachten bevinden van de zaken met zaaknummers 2013-W1070 en 2012-T871, waarin eveneens sprake is van seksueel misbruik door aangeklaagde.

Een en ander in onderling verband en samenhang bezien ondersteunt naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde, zoals door klager in zijn klaagschrift is beschreven.

- 4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest.
- 4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kan tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegronde verklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.
- 4.6. Over een eventuele financiële vergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Klager kan zich voor het verkrijgen van schadevergoeding rechtstreeks wenden tot de Compensatiecommissie.

## 5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de provinciale overste van de Congregatie Broeders van Liefde de klacht ten aanzien van aangeklaagde gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 7 januari 2016 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, mevrouw drs. N.A.M. van Beelen en drs. A.A.M. Oostveen, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en aangeklaagde, alsmede de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager, aan klager en aangeklaagde verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager en aangeklaagde schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.